

B.Com. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2026 (NEW COURSE)
Accounting - 5(Elective)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ શ્રી જાગૃત ફાયનાન્સ લિ. તા. 1-1-'17ના રોજ દિનકર લિ.ના 14%ના ડિબેન્ચર ધરાવે છે. જેની ચોપડે કિંમત (૨૦) તેની મૂળકિંમત કરતાં 20% વધુ હતી. વ્યાજ દર છ મહિને 31 માર્ચ અને 30 સપ્ટેમ્બરના રોજ ચૂકવાય છે. દરેક વ્યવહાર પર દલાલી બજાર કિંમતના 1% લેખે ગણવામાં આવે છે. તા. 31-12-'17ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા હતા.

તારીખ	દલાલી રૂ.	ભાવ રૂ.	નોંધ
1-1-2017	462	105	ખરીદી
31-5-2017	306	102	વ્યાજ બાદ ખરીદી
31-8-2017	660	110	વ્યાજ બાદ વેચાણ
31-12-2017	888	111	વેચાણ

છેવટનો સ્ટોક LIFO પદ્ધતિએ ગણવામાં આવે છે. તા. 31-12-'17ના રોજ ડિબેન્ચરની બજાર કિંમત રૂ.111 છે. તા. 31-12-2016ના રોજ ચઢેલ વ્યાજ રૂ. 8,400 જમા કરવામાં આવ્યું હતું. તા. 31-12-2017ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે રોકાણોનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ શ્રી અભિજીત પાસે તા. 1-4-'13ના રોજ રૂ. 1,00,000 ની દાર્શનિક કિંમતના કે જેની ચોપડે કિંમત રૂ.1,04,000 છે તેવા તારિકા લિ.ના 12%ના ડિબેન્ચર હતા. આ ડિબેન્ચર પર વ્યાજ 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બરના રોજ ચૂકવાય છે.

- તા. 31-3-'14ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે નીચે મુજબના વ્યવહારો કર્યા હતા.
- તા. 1-6-2013 દાર્શનિક કિંમત રૂ. 25,000, ભાવ રૂ.120, વ્યાજ સહિત વેચાણ
- તા. 1-8-2013 દાર્શનિક કિંમત રૂ. 40,000, ભાવ રૂ. 110, વ્યાજ સહિત ખરીદી
- તા. 1-10-2013 દાર્શનિક કિંમત રૂ. 30,000, ભાવ રૂ.105, વ્યાજ બાદ વેચાણ
- તા. 1-12-2013 દાર્શનિક કિંમત રૂ. 50,000, ભાવ રૂ. 90, વ્યાજ બાદ ખરીદી

ખરીદ વેચાણના દરેક વ્યવહારમાં 1% લેખે દલાલી ચૂકવવામાં આવે છે. સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન ફિફો (FIFO) પદ્ધતિ મુજબ કરવામાં આવે છે.

તા. 31-3-'14ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે અભિજીતના ચોપડે તારિકા લિ.ના 12% ડિબેન્ચર્સનું ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ શ્રી ચિરાગે આપેલી નીચેની માહિતી પરથી વેપાર ખાતું, નફાનુકસાન ખાતું તથા તા. 31-12-2009ના રોજનું (૨૦) પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
મળેલ વટાવ	400	દેવાદારો પાસેથી મળેલ ચેકો	86,400
રોકડમાં ચૂકવેલ ખર્ચ	6,800	ચેકથી ઉપાડ	8,400
માંડી વાળેલ ઘાલખાધ	1,000	રોકડ બાકી (31-12-2008)	4,400
બેંકમાંથી ઉપાડેલ રોકડ	9,000	આપેલ વટાવ	1,400

ચેકથી ચૂકવેલા ખર્ચા	7,000	લેણદારોને ચેક દ્વારા ચુકવણી	1,06,800
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	40,600	કુલ વેચાણ	1,38,200
બેંકમાં ભરેલ રોકડ	31,000	રોકડ ખરીદી	4,200
રોકડ ઉપાડ	3,000	લેણદારોને ચૂકવેલ રોકડ	12,600

વધારાની માહિતી :

વિગત	1-1-2009 રૂ.	31-12-2009 રૂ.
દેવાદારો	23,800	(?)
સ્ટોક	16,600	19,400
રોકડ અને બેંક બાકી	27,800	10,600
પ્લાન્ટ 10% લેખે ઘસારો બાદ કર્યા પછી	12,000	10,800
ફર્નિચર	4,400	2,400
લેણદારો	12,000	18,800
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચ	1,000	1,600

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શ્રી બાબુરાવ પોતાના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી તા. 31-12-2009ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર ખાતું, ન. નુ. ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

બાકીઓ	31-12-2009	31-12-2010
લેણદારો	16,500	10,800
દેવાદારો	21,000	27,000
લેણી હૂંડીઓ	5,100	4,200
દેવી હૂંડી	2,400	8,700
ફર્નિચર	2,700	(?)
સ્ટોક	13,500	18,000
રોકડ	3,600	5,400

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

- દેવી હૂંડીના ચૂકવ્યા રૂ. 9,000
- દેવાદારો પાસેથી મળ્યા રૂ. 1,08,000
- વટાવ આપ્યો રૂ. 4,500
- પરચૂરણ ખર્ચ રૂ. 26,400
- ફર્નિચર ખરીદી (1-7-2010) રૂ. 1,800
- લેણી હૂંડીના રોકડા મળ્યા રૂ. 9,000
- લેણદારોને ચૂકવ્યા રૂ. 72,000
- વટાવ મળ્યો રૂ. 1,800
- ધાલખાધ રૂ. 1,500
- ખરીદ પરત રૂ. 1,200
- વેચાણ પરત રૂ. 2,400
- ઉપાડ રૂ. 6,000

હવાલા :

- (1) મૂડી પર વાર્ષિક 10% વ્યાજ ગણો.
- (2) દેવાદારો પર 5% ધાલખાધ અનામત રાખો.
- (3) ફર્નિચર પર 10% ધસારો કાપો.

પ્રશ્ન.3 સુરજ હોટેલ પાસે 100 સિંગલ રૂમો અને 20 ડબલ રૂમો છે. બંને પ્રકારની રૂમોનું રોકાણ વર્ષના બધા જ 365 (૧૫) દિવસો માટે 80% જેટલું રહે છે. ડબલ રૂમનું ભાડું સિંગલ રૂમના ભાડાના 125% જેટલું રાખવામાં આવ્યું છે. પડતર નીચે મુજબ છે:

ચલિત પડતર:

- સિંગલ રૂમ માટે રોજના રૂ. 220
- ડબલ રૂમ માટે રોજના રૂ. 350

સ્થિર પડતર:

- સિંગલ રૂમ માટે રોજના રૂ. 120
- ડબલ રૂમ માટે રોજના રૂ. 250

દરેક દિવસ માટે સિંગલ રૂમ અને ડબલ રૂમના ભાડાની ગણતરી એ રીતે કરો કે જેથી હોટેલને રૂમના ભાડા પર 20% નફો મળે.

અથવા

પ્રશ્ન.3 નીચે આપેલી માહિતી પરથી પ્રદીપ શિયેટરનું તા. 31-03-2025ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું સેવા પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો :

- ઓફિસ ખર્ચ રૂ. 2,87,200,
- કાર્બન રૂ. 2,30,000,
- વીજળી બિલ રૂ. 2,90,000
- પ્રિન્ટનું ભાડું રૂ. 3,63,200,
- જાહેરાત ખર્ચ રૂ. 2,28,160,
- અન્ય ખર્ચ રૂ. 78,840
- 5 ક્લાર્ક દરેકનો માસિક પગાર રૂ. 2,400,
- 1 મેનેજરનો માસિક પગાર રૂ. 8,000
- 2 ઓપરેટર દરેકનો માસિક પગાર રૂ. 4,000,
- 8 ડોરકીપર દરેકનો માસિક પગાર રૂ. 1,600

મકાનની કિંમત રૂ. 20,00,000 અંદાજ છે, જેનું આયુષ્ય 20 વર્ષનું છે. પ્રોજેક્ટર અને અન્ય સાધનોની પડતર રૂ.12,00,000 આંકવામાં આવી, જેના પર 10% ધસારો ગણો.

વર્ષ દરમિયાન દરરોજ ત્રણ ખેલ (શો) રાખેલ છે. શિયેટરની કુલ ક્ષમતા 850 બેઠકોની છે, જેમાં અપર ક્લાસ 250 બેઠક, બાલ્કની 200 બેઠક, લોઅર ક્લાસ 400 બેઠક છે. કુલ બેઠકોની 80% બેઠકોનો ઉપયોગ થાય છે. લોઅર ક્લાસ, અપર ક્લાસ અને બાલ્કનીને અનુક્રમે 1 : 2 : 3 પ્રમાણે ભાર આપવામાં આવે છે. વર્ષના દિવસો 360 છે.

જો માલિક કુલ આવકના ૨૫% વળતરની અપેક્ષા રાખતો હોય, તો દરેક વર્ગની એક વ્યક્તિદીઠ ટિકિટનો દર નક્કી કરો.

પ્રશ્ન.૪ અમી મિલ્ક કંપનીનું મૂડીમાળખું નીચે મુજબ છે. (૧૫)

ઇક્વિટી શેર 1,00,000 દરેક રૂ. 5નો પૂર્ણ ભરપાઈ 8% પ્રેફ. શેર 50,000 દરેક રૂ. 10નો પૂર્ણ ભરપાઈ પ્રેફ. શેર બે ઇક્વિટી શેરમાં રૂપાંતર થવાપાત્ર છે. ઇક્વિટી શેરના ફાળે આવતો નફો રૂ. 1,00,000 છે.

મૂળભૂત અને અવમિશ્રિત EPS શોધો.

પ્રશ્ન.૪ રાજ લિ.ની નીચેની માહિતી મળે છે.

- (1) તા. 31-3-2017નાં રોજ પૂરા થતા વર્ષનો ઇક્વિટી શેરનાં ફાળે આવતો નફો રૂ. 1,60,000
- (2) તા. 31-3-2017નાં રોજ ઇક્વિટી શેરની બાકી સંખ્યા (દરેક રૂ. 10નો પૂર્ણ ભરપાઈ) 80,000
- (3) તા. 31-3-2018નાં રોજ પૂરા થતા વર્ષનો ઇક્વિટી શેરનાં ફાળે આવતો નફો રૂ. 2,40,000
- (4) તા. 1-12-2017ના રોજ દર બે શેરદીઠ એક શેર બોનસ તરીકે જાહેર કરેલ છે.

AS - 20 મુજબ EPS ગણો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Shri Jagurt Finance Ltd. holds 14% debentures of Dinkar Ltd. as on 1-1-'17, whose book value was 20% more than its original price. Interest is paid every six months on 31 March and 30 September. Brokerage on each transaction is calculated at 1% of the market price. The following transactions took place during the year ended 31-12-'17. (20)

Date	Brokerage Rs.	Price Rs.	Note
1-1-2017	462	105	Purchase
31-5-2017	306	102	Ex. interest Purchase
31-8-2017	660	110	Ex. interest Sale
31-12-2017	888	111	Sale

The closing stock is calculated on LIFO method. The market price of the debentures as on 31-12-'17 is Rs.111. Interest accrued on 31-12-2016 was Rs. 8,400. Prepare the investment account for the year ending 31-12-2017.

OR

Que.1 Mr. Abhijeet had 12% debentures of Tarika Ltd. with a face value of Rs. 1,00,000 and a book value of Rs. 1,04,000 on 1-4-'13. Interest on these debentures is paid on 30th June and 31st December. The following transactions were made for the year ended 31-3-'14.

- Dt. 1-6-2013, face value Rs. 25,000, price Rs. 120, Cum interest sale
- Dt. 1-8-2013, face value Rs. 40,000, price Rs. 110, Cum interest purchase
- Dt. 1-10-2013, face value Rs. 30,000, price Rs. 105, Ex. interest sale
- Dt. 1-12-2013, face value Rs. 50,000, price Rs. 90, Ex. interest purchase

A brokerage of 1% is paid on every transaction of purchase and sale. The stock is valued on FIFO method.

Prepare 12% debentures account of Tarika Ltd. In the books of Abhijeet's for the year ended 31-3-'14.

Que.2 Prepare the Trading Account, Profit and Loss Account and Balance Sheet as on 31-12-2009 from the following information given by Mr. Chirag. (20)

Details	Amount Rs.	Details	Amount Rs.
Discount received	400	Cheques received from debtors	86,400
Expenses paid in cash	6,800	Withdrawals from cheques	8,400
Bad debt writtten off	1,000	Cash ballance (31-12-2008)	4,400
Cash withdrawn from bank	9,000	Discount allowed	1,400
Expenses paid from cheques	7,000	Payments to creditors by cheques	1,06,800
Cash received from debtors	40,600	Total sales	1,38,200
Cash deposited in bank	31,000	Cash purchases	4,200
Cash withdrawals	3,000	Cash paid to creditors	12,600

Additional information:

Details	01-01-2009 Rs.	31-12-2009 Rs.
Debtors	23,800	(?)
Stock	16,600	19,400
Cash and bank balances	27,800	10,600
Plant after deducting depreciation at 10%	12,000	10,800
Furniture	4,400	2,400
Creditors	12,000	18,800
Outstanding expenses	1,000	1,600

OR

- Que.2 Mr. Baburao maintains his accounts on the single entry method. From the following details, prepare the trading account, the profit and loss account and the final balance sheet of the same date for the year ending on 31-12-2009.

Balances	31-12-2009	31-12-2010
Creditors	16,500	10,800
Debtors	21,000	27,000
Bills receivable	5,100	4,200
Bills Payables	2,400	8,700
Furniture	2,700	(?)
Stock	13,500	18,000
Cash	3,600	5,400

Transactions during the year:

- Paid bills payable Rs. 9,000
- Received from debtors Rs. 1,08,000
- Discount given Rs. 4,500
- Miscellaneous expenses Rs. 26,400
- Purchased furniture (1-7-2010) Rs. 1,800
- Received cash from receivables Rs. 9,000
- Paid to creditors Rs. 72,000
- Discount Received Rs. 1,800
- Debt Rs. 1,500
- Purchase return Rs. 1,200
- Sale return Rs. 2,400
- Withdrawal Rs. 6,000

Additional Information:

- (1) Calculate 10% interest per annum on capital.
- (2) Reserve 5% debt on debtors.
- (3) Deduct 10% depreciation on furniture.

- Que.3 Suraj hotel has 100 single rooms and 20 double rooms. The occupancy of both types of rooms is 80% for all 365 days of the year. The rent of a double room is kept at 125% of the rent of a single room. The costs are as follows: (15)

Variable costs:

- Rs. 220 per day for a single room
- Rs. 350 per day for a double room

Fixed costs:

- Rs. 120 per day for a single room
- Rs. 250 per day for a double room

Calculate the rent of a single room and a double room for each day in such a way that the hotel gets a profit of 20% on the room rent.

OR

- Que.3 Prepare the operating cost sheet of Pradeep Theatre for the year ending 31-03-2025 from the information given below:

- Office Expenses Rs. 2,87,200
- Carbon Rs. 2,30,000
- Electricity Bill Rs. 2,90,000
- Printing Rent Rs. 3,63,200
- Advertisement Expenses Rs. 2,28,160
- Other Expenses Rs. 78,840
- 5 Clerks Monthly Salary Rs. 2,400 each
- 1 Manager Monthly Salary Rs. 8,000
- 2 Operators Monthly Salary Rs. 4,000 each
- 8 Doorkeepers Monthly Salary Rs. 1,600 each

The cost of the building is estimated at Rs. 20,00,000, which has a life span of 20 years. The cost of projector and other equipment is estimated at Rs.12,00,000, on which 10% depreciation is assumed.

Three shows are held during the year. The total capacity of the theatre is 850 seats, of which upper class is 250 seats, balcony is 200 seats, lower class is 400 seats. 80% of the total seats are used.

Lower class, upper class and balcony are given weightage in the ratio of 1:2:3 respectively. There are 360 days in a year.

If the owner expects a return of 25% of the total revenue, then determine the ticket price per person in each class.

- Que.4 The capital structure of Ami Milk Company is as follows. (15)
Equity Shares 1,00,000 each of Rs. 5 fully paid up, 8% Preference Shares 50,000 each of Rs. 10 fully paid up, Preference Shares are convertible into two equity shares. The profit distributable to equity shares is Rs. 1,00,000.

Find the basic and diluted EPS.

OR

- Que.4 The following information is available for Raj Ltd.
(1) Profit attributable to equity shares for the year ended 31-3-2017 is Rs. 1,60,000
(2) No. of equity shares outstanding (full paid-up Rs.10 each) as on 31-3-2017 is 80,000
(3) Profit attributable to equity shares for the year ended 31-3-2018 is Rs. 2,40,000
(4) One share for every two shares has been declared as bonus on 1-12-2017.
Calculate EPS as per AS-20.
